

Emigració de la Conca de Barberà i les Garrigues a Valls durant el trienni liberal (1820-1823)

Josep M. Grau i Pujol

El primer terç del segle XIX a Catalunya i arreu de l'Estat fou un període convuls, primer per l'impacte de la Guerra del Francès (1808-1814) i posteriorment pel trienni liberal (1820-1823). Tot i que sols foren tres anys, significaren una etapa molt important en la política i l'economia atenent les reformes que s'iniciaren en el procés de liquidació de l'antic règim, és a dir dels drets senyorials. Així, es liberalitzà la producció i el comerç amb la supressió dels gremis i les restriccions de compra-venda. Tot i que es reduïren els delmes, s'imposà l'impost de consums. El canvi fou important atenent que anteriorment els pagesos pagaven un percentatge de la collita i ara havien de fer-ho en diners. A més, la pèrdua de les colònies agreujà els problemes en l'hisenda pública.¹

A nivell municipal s'iniciaren els padrons d'habitants, una font bàsica per a conèixer els moviments de població. En el fons de l'ajuntament de Valls hem localitzat uns fulls dels immigrants que hi havia en aquesta ciutat el 1826, en total 102.² Com és normal, la majoria de nouvinguts procedien del Camp de Tarragona, però també n'hi havia de la Conca de Barberà (un 20,6%) i les Garrigues (5%), comarques que estudiarem. A la Conca, per localitats sobresurt la capital, Montblanc; en canvi, a les Garrigues la dispersió és major (un sol emigrant per poble).

La distribució professional dels conuquencs a Valls el 1826 gira entorn els serveis (transport, comerç, advocacia i medicina) i segueixen l'agricultura i l'artesanat. Per les Garrigues els emigrants són tots homes i de diversa ocupació (un pagès, un mosso moliner, un traginer i un revenedor); tots marxaren durant el trienni molt similar als de la Conca, que ho fan a més un any després.

En un estudi sobre el padró de 1844 documentarem 154 immigrants de la Conca a Valls.³ En el conjunt de forasters que arriben a Valls el 1826 destaquen els artesans, els traginers i comerciants, els més beneficiats de les reformes liberals. Un 30 % dels arribats a Valls són pagesos. Seria molt interessant fer un seguiment dels emigrants a través de registres parroquials, per tal de saber si s'arrelaren a Valls o retornaren al lloc d'origen o es traslladaren en una altra ciutat. Un altre col·lectiu poc conegut és el dels estrangers; segons un cens de 1845, a Valls n'hi havia 13, la majoria calderers napolitans o francesos i un esmolet francès.

Estructura professional dels emigrants de la Conca a Valls segons el padró de 1826

Sector primari (6)

-Pagès: 5

-Xollador: 1

Sector secundari (5)

Construcció

---

1 Per a una visió del tema us recomanem l'obra de Ramon Arnabat Mata, *Visca la Pepa!: Les reformes econòmiques del trienni liberal (1820-1823)*. Barcelona, 2002

2 Arxiu Comarcal Alt Camp. Fons Municipal Valls, sign. 3.2.45.

3 "Emigració de la Conca de Barberà a la ciutat de Valls en el marc de la Primera guerra Carlina", *Aplec de Treballs* (Montblanc), 25 (2007), p. 115-154.

-Paleta: 1
Fusta
-Boter: 1
Metall
-Calderer: 1
Molineria
-Moliner: 1
-Mosso: 1
Sector terciari (10)
Comerç
-Botiguer: 1
Transports
-Traginer: 4
Professionals
-Advocat: 1
-Causídic: 1
-Cirurgià. 1
Classes passives
-Vídua: 2
Total: 21

Emigrants de la Conca de Barberà a Valls segons el padró de 1826

Barberà de la Conca (2)

-Ramon Cortés,pagès (1824)
-Ramon Vilaró,paleta (1824)

Biure (1)

-Maria Perdiu,vídua (1820).

L'Espluga de Francolí (2)

-Josep (¿),mosso traginer (1823).
-Salvador Dalmau,traginer (1825).

La Guàrdia dels Prats (2)

-Josep Foguet,pagès (1824).
-Ramon Siurana,pagès (1821).

Guialmons (1)

-Joan Castells,botiguer (1821).

Lilla (1)

-Josep Cortés,xollador (1824).

Montblanc (6)

-Francesc Arnavat,pagès (1823).
-Ildefons Ferrer,causídic (1824)
-Antoni Òdena,boter (1820).
-Magdalena,vidua Puiggener (1824).
-Francesc Sants,traginer (1824).
-Francesc Tomàs,advocat (1823).

Montbrió de la Marca (1)

-Jaume Gallissà,mosso (1825).Treballava en un molí.

Santa Coloma de Queralt (2)

Joan Ros,calderer (1823).

-Francesc Vidal,calderer (1824)

Sarral (2)

-Manuel Ferrer,cirurgià (1820).

-Josep Jover,pagès (1819).

Solivella (1)

-Pau Andreu,Moliner (1822).

Vilaverd (1)

-Martí Òdena,mosso traginer (1825)

Total: 21

Emigrants de les Garrigues a Valls segons el padró de 1826**L'Albi (1)**

-Antoni Riber,mosso (1820).Treballava en un molí.

Fulleda (1)

-Francesc Vidal,pagès (1821).

La Granadella (1)

-Joan Siurana (1824).

Juncosa (1)

-Isidre Saperes,traginer (1821).

Juneda (1)

-Josep Santandreu,revenedor (1820).

Total: 5

NOTES

Article publicat a la revista *El Foradot* (Montblanc), núm. 58 (gener-febrer 2010), p. 29